

КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА. МЕДІАЛІНГВІСТИКА. ЛІНГВІСТИЧНА ЕКСПЕРТОЛОГІЯ

УДК 811.111:32

DOI: 10.31651/2226-4388-2022-32-122-134

ПРОТЕСТНИЙ НАРАТИВ «BLACK LIVES MATTER – 2020» В АМЕРИКАНСЬКИХ І БРИТАНСЬКИХ ЗМІ: ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ ВИМІР

*С. А. Жаботинська, докторка філологічних наук,
професорка кафедри англійської філології і методики навчання
англійської мови Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)*

e-mail: saz9@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9841-6335>

*К. А. Шапошник, магістрантка (англійська і німецька мови)
Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького
(Черкаси, Україна)*

e-mail: katyashaposhnik07@gmail.com

У статті, виконаній на перетині когнітивної, політичної та медійної лінгвістики, досліджено медійний наративний образ антирасистського руху «Black Lives Matter / Чорні життя важливі» (далі – BLM), потужні протести якого прокотилися Америкою і світом у 2020 році. Ці протести широко висвітлені в традиційних ЗМІ, де вони набули інтерпретації, особливості якої зумовлені соціально-політичною установкою наратора. Джерелом для аналізу є американська і британська преса, а об'єктом дослідження став зміст її наративів. Мета статті – відтворення варіантів концептуальної онтології образу BLM-2020 і їх порівняння. За результатами аналізу, американська і британська версії наративного медійного образу BLM-2020 є консонантними. Дослідження стало частиною ширшого проекту, у межах якого студіюються версії наративного політичного образу, варійовані між консонантним і дисонантним утіленнями.

***Ключові слова:** протест, медійний наратив, наративний концепт, варіанти, концептуальна онтологія, Black Lives Matter 2020, американські і британські медіа.*

Актуальність. Політична комунікація є сферою інтенсивних лінгвістичних досліджень, де нині розвивається нова галузь – політична наратологія, що розглядає політичний наратив як текст-оповідь, спрямований на формування в аудиторії певної картини світу або ментального образу [25; 29; 12]. Актуальність дослідження зумовлена зверненням до теми протесту як знакової політичної події сьогодення і застосуванням новітнього лінгвокогнітивного інструментарію до аналізу вербальних репрезентацій цієї теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У зв'язку зі сповненою протестів реальністю сьогодення в політичній наратології виокремлено новий, актуальний для студіювання протестний наратив [13; 3; 23; 2; 22]. Дослідження змісту політичних наративів, у тому числі протестних, потребує розбудови сучасного міждисциплінарного методологічного апарату, внеском до якого може бути доробок когнітивної лінгвістики, де запропоновано алгоритм для побудови концептуальних онтологій ментальних образів, сформованих політичними наративами, зокрема й медійними [6; 29]. У статті цей методологічний апарат залучено до відтворення медійного образу антирасистського протестного руху Black Lives Matter (BLM), що охопив США у 2020 році й широко висвітлений в англійській пресі.

Мета статті – відтворення і порівняння варіантів медійного образу BLM-2020, що представлені в американській і британській пресі. Досягнення цієї мети передбачає розв’язання таких *завдань*: визначення теоретичних і методологічних засад дослідження, наданих у працях із медіалінгвістики, політичної наратології, теорії образів і перцепцій та когнітивної лінгвістики; розроблення процедури лінгвокогнітивного аналізу фактичного матеріалу; формування корпусу емпіричних даних, відібраних з автентичних англомовних медійних джерел; побудова концептуальної онтології образу протестного руху BLM; застосування цієї онтології для порівняння варіантів образу руху BLM в американських і британських ЗМІ; з’ясування оцінності образу руху BLM, об’єктивованої в дескрипціях його актантів.

Відповідно до завдань дослідження, у наступних структурних частинах статті представлено теоретико-методологічні засади дослідження, фактичний матеріал і методика його аналізу, результати студіювання матеріалу та їх обговорення, висновки і перспективи подальших наукових розвідок.

Матеріали й методи дослідження. Міжнародний суспільний рух Black Lives Matter, присвячений боротьбі з расизмом і насильством щодо чорношкірих, виник у Сполучених Штатах у 2012 році, але набув неабиякого розмаху в травні 2020 року після жорстокого вбивства поліцією чорношкірого американця Джорджа Флойда. Ця подія схилила громадську думку на користь протестів BLM-2020, привернувши увагу до проблеми вкоріненого в американському суспільстві расизму. Головна мета руху BLM – привернення уваги до численних форм жорстокого поводження з чорношкірими в суспільстві та до того, як реформи, закони й політика сприяють увічненню цієї несправедливості. Розрізнявальною ознакою протестів BLM-2020 став їхній руйнівний складник. Рух BLM-2020 швидко поширювався Америкою і виходив за рамки законного ненасильницького протесту, яким BLM був раніше. Мирні акції в США і в інших країнах переростали в заворушення, сутички з поліцією, грабежі, підпали автомобілів, вандалізм тощо. У відповідь спостережено насильство з боку поліції – не тільки щодо протестувальників, а й стосовно преси.

У 2020–2021 роках рух BLM активно висвітлювали в американських та британських ЗМІ, статті в яких дають змогу реконструювати медійний нарративний образ подій. Фактичний матеріал статті, дібраний із медійних джерел центристської політичної орієнтації, охоплює 877 дескрипцій руху BLM, вилючених із 34 статей американських газет «*The New York Times*» (417 дескрипцій із 15 статей) та «*USA Today*» (460 дескрипцій із 19 статей), а також 644 дескрипції з 42 статей британських газет «*The Guardian*» (437 дескрипцій із 21 статті) та «*The Observer*» (207 дескрипцій із 21 статті). Дескрипція як одиниця аналізу змістово дорівнює пропозиції, що містить цільове поняття (логічний суб’єкт) та його гомогенну ознаку (логічний предикат). Статті датовані червнем 2020 р. – квітнем 2021 р.

Методика аналізу фактичного матеріалу є комплексною: вона включає метод контент-аналізу (для з’ясування змісту медійних нарративів), метод концептуального моделювання із застосуванням положень семантики лінгвальних мереж (для структурування концептуальної онтології образу протестного руху BLM), кількісний аналіз даних (для встановлення ступеня промінантності, акцентування визначених ділянок концептуальної онтології) та порівняльний аналіз (для виявлення збігів і розбіжностей в образі руху BLM, представленому в американських і британських ЗМІ).

Для наукового проекту методологічно засадничими є поняття політичного нарративу, протестного політичного нарративу і нарративного політичного концепту, структурованого із залученням концептуальної онтології.

Політичний нарратив. У наратології як розділі літературознавства *нарратив* (від англ. *narrative* – історія, оповідання) є різновидом тексту, що представляє «історію» про принаймні дві реальні або вигадані події чи ситуації, поєднані в часовій послідовності [26, с. 4]. Вихід поняття «нарратив» за межі власне наратології зумовив реалізований наприкінці минулого століття «нарративний поворот» у соціогуманітарній сфері, спричинений усвідомленням важливості оповідання, яке в людському житті стає зазвичай

основним засобом надання сенсу або осмислення дійсності. У соціальному контексті наратив – це розповідь, що ведеться від імені оповідача, ословлює його позицію, фіксує форми людської поведінки та відображає соціальні дії, які відбуваються за певних обставин [1, с. 29], тому в широкому розумінні, типовому і для політичних наук, наративи є «кальками для світосприйняття» [19, с. 105], тобто політичний наратив – двоаспектне явище: це й особливим чином організований текст, й образ, який цей текст транслює адресатові [29, с. 365]. Такий образ є концептуальним конструктом, уживаним як потужний інструмент політичного впливу. Водночас розуміння наративу в широкому сенсі акцентує аранжування значення, активованого текстом.

На відміну від власне тексту, політичний наратив є «супертекстом» [17, с. 87], тобто сукупністю дискурсних утворень різних жанрів, зосереджених навколо певної політичної події [16, с. 22]. Диференційною ознакою такого наративу є існування в ньому великої кількості оповідачів, кожен із яких орієнтований на свою аудиторію і, відповідно до ситуації, використовує тексти різних стилів і жанрів [15, с. 162]. Основними ознаками політичного наративу є: тематична єдність; схожість головних «героїв» (конкретних політиків, партій та ін.); межі в часі та просторі; багатозначність (різні погляди на подію), комбінування значущої єдності з множиною модальних установок; різноманітність раціональних та емоційних оцінок; сюжетно-рольова структура розповіді й необов'язкова завершеність сюжету; соціальна значущість сюжету; двоплановість сюжету (денотативний прототип наративу та сам наратив як комунікативна подія); співвідношення фактуальної і концептуальної інформації; видозмінювання текстів; поєднання первинних та вторинних текстів (дискурс-стимул і дискурс-реакція) [15, с. 162–165; 17, с. 87].

Перевагою політичного наративу вважають його пояснювальну природу: спрощуючи реальність, він розтлумачує наявні політичні явища доступною мовою і дає змогу адресатові без особливих зусиль осмислити складні та заплутані політичні ситуації [19]. Політичний наратив має стійку структуру, що полегшує розуміння й запам'ятовування закладеної в наратив інформації. Він роздає «ролі» учасникам історії, у результаті чого пропонована інформація починає відповідати конкретній картині світу, де окреслені полюси «друзів» і «ворогів» [12]. Найпоширенішим способом транслювання політичного наративу є ЗМІ, які вказують аудиторії на те, як тлумачити проблему, і це тлумачення згодом визначає громадську думку [29, с. 365].

Вплив, здійснюваний образами, створеними наративом, вивчають нині в теорії образів та перцепцій / сприйняття (*Theory of Images and Perceptions*) [21], поширеній у психології, політичних науках та когнітивній лінгвістиці, де образ розуміють як суб'єктивне ментальне утворення, або інформацію, особливим чином інтерпретовану людиною чи суспільством. Він є не відображенням об'єктивної реальності, а семантичною та оцінною інтерпретацією політичних реалій, у якій поєднано когнітивний та емоційний складники сприйняття, що зазнають значного впливу соціальних цінностей, стереотипів та установок. Політичний образ, зумовлений наявними політичними контекстами та соціально-культурними особливостями історичного процесу, опосередкований інформаційними та комунікаційними каналами. ЗМІ формують особливі політичні образи, призначені для їхнього засвоєння масовою свідомістю [10, с. 151].

У сучасному світі, де панують локальні і глобальні політичні кризи, особливої важливості набувають протестні образи, представлені в протестних політичних наративах.

Протестний політичний наратив. Поняття протесту існує в контексті змістово близьких до нього понять агональності, опозитивності, конфлікту і конфронтації. Попри близькість значень цих термінів, між ними існує деяка відмінність, зумовлена специфікацією, поглибленням відповідних понять. Суттю *агональності* є боротьба, конкуренція та спрямованість на досягнення перемоги. У політичному дискурсі будь-які тексти, незалежно від жанру, мають відтінок агональності, адже їхньою основною функцією є відокремлення, протиставлення, маргіналізування супротивників і вербування прихильників [18, с. 145–146]. *Опозиційні* політичні наративи як різновид агональних

текстів роблять акцент на критиці опонента, на його негативних характеристиках [11, с. 333]. *Конфліктні* наративи спрямовані не тільки на критику опонента, а й на заохочення адресата до активного непогодження з ним [4, с. 11]. *Конфронтація*, або протистояння, – це, по суті, конфлікт, виявлений в агресивному нефізичному (вербальному) протистоянні індивідів і груп [14, с. 111]. *Протест* асоціюють із певними фізичними, поведінковими діями соціальних груп – мирними демонстраціями протесту або виявленням агресивної незгоди [13], тобто протест інтегрує всі зазначені вище поняття.

Політичний протест є відповіддю на конкретну політичну ситуацію. Він виражений у негативному ставленні до політичної системи в цілому або до окремих її елементів, норм і цінностей у відкритій, демонстративній формі [13]. Зазвичай традиційне сприйняття політичного протесту пов'язане з незадоволенням чинним соціальним устроєм. Водночас припущення, що протест має лише негативний складник, є помилковим, адже, зважаючи на критичне ставлення до дійсності, він також має позитивний «заряд», який сприяє переосмисленню наявних соціально-політичних структур [3, с. 213]. Отже, протестні прояви можуть виконувати низку важливих демократичних функцій, стаючи потенційним двигуном соціальних змін для спільнот і націй. Визначальну роль для успіху протестної групи має комунікація, що сприяє обміну інформацією, мобілізації, координації, інтеграції, формуванню ідентичності тощо [22]. Ця комунікація представлена протестним наративом.

Протестні наративи є «історіями, які люди розповідають і які вони проживають». Такі історії представляють кардинально інше бачення, що ґрунтоване на матеріальних наслідках життя суспільства й стосується того, як реалізовано владу. Наративний опір – це концепція стосовно влади та гноблення, що забезпечує платформу для підтримки зусиль людей, які протистоять владі [23, с. 189]. В останні роки зростає роль ЗМІ у висвітленні діяльності протестних рухів. Медіа перетворюються на основного транслятора та інтерпретатора протестних наративів. Роль транслятора виконують нові соціальні медіа (Facebook, Instagram, Telegram тощо), тоді як традиційні медіа залишаються потужним інтерпретатором протестних наративів [24, с. 185; 30].

У нашій статті запропоновано лінгвокогнітивний аналіз інтерпретації протестного руху, наданої в медійному наративі, різні версії якого виникають завдяки зміні колективного наратора – американських і британських ЗМІ. Центральним поняттям цього аналізу є «нاراتивний концепт», наділений певною онтологією, що визначає його роль як конструкта.

Наративний концепт. Поняття наративного концепту спирається на широке розуміння наративу, закріплене в соціальних науках, де ним вважають насамперед спосіб організації значення, активованого вербальним текстом. *Наративний політичний концепт* є ментальним образом, що містить інформацію, надану в множинних текстових повідомленнях (зокрема, медійних) на конкретну політично значущу тему [6, с. 32–33]. Основною рисою наративного політичного концепту є не послідовність подій, а спосіб їх тлумачення [там само, с. 34].

Структурування, інтерпретування наративного концепту провадять за його *концептуальною онтологією* – поняттєвою моделлю, яка репрезентує «каталог типів речей, що, за припущенням, існують у цільовому домені D з погляду індивіда, який вживає мову L задля опису D» [28]. Отже, концептуальна онтологія є упорядкованою тематичною цілісністю, способи структурування якої можуть бути різними [9, с. 18]. Варіант такого структурування запропоновано в теоретичній концепції, названій семантикою лінгвальних мереж [5; 7]. Її положення, *застосовані до аналізу інформації, що представлена в політичних наративних концептах, набувають такого прикладного змісту* [6, с. 35–36; 29, с. 367–368; 9, с. 18]:

1) специфіка політичного наративного концепту визначена його фокусуванням – виведенням на першій або певний актант (наприклад, концепти УКРАЇНА, ЄВРОСОЮЗ) або події, у якій беруть участь актанти (наприклад, РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ); такі концепти впорядковані сутнісною або подієвою онтологією;

2) *поняттєвий простір* політичного нарративного концепту структурований матричною моделлю, яка включає: *домени* як його поняттєві фокуси; *парцели* як поняттєві фокуси доменів; *тематичні кванти* як поняттєві фокуси парцел; тематичні кванти узагальнюють значення конкретних текстових дескрипцій;

3) кількість дескрипцій у тематичних квантах, парцелах і доменах зумовлює їхню *фактуальну промінантність*, тобто їхнє акцентування мовцем, який через повторення намагається вкоринити відповідний факт у свідомості аудиторії;

4) супровід дескрипцій оцінками «нейтрально» /0/, «добре» /+/ та «погано» /-/ формує оцінний план тематичних квантів, парцел і доменів; оцінки різних типів, залежно від їхньої частотності (повторюваності) в наративах мають різну *емотивну промінантність*, або акцентованість;

5) у порівняльному аналізі варіантів того самого нарративного політичного концепту, репрезентованого різними нараторами, можна спостерігати відмінності щодо: а) кількості тематичних квантів у парцелах, що пов'язано з приховуванням або ігноруванням тієї чи тієї інформації; б) фактуальної промінантності тематичних квантів, парцел і доменів, що є результатом преференцій, які наратор передає своїй аудиторії; в) оцінної промінантності тематичних квантів, парцел і доменів, що свідчить про світоглядні розбіжності авторів наративів.

Варіативність онтології політичного нарративного концепту вкотре підтверджує його природу як *конструкта*, або суб'єктивного образу об'єктивної реальності, який не віддзеркалює її буквально, а інтерпретує відповідно до світогляду творця цього образу [8, с. 94]. Наративний концепт, реконструйований із множинних текстових повідомлень, є нелінійним: у ньому той самий конститuent може мати декілька варіантів інтерпретації, серед яких для змісту нарративного концепту на певному темпоральному або соціальному зрізі важливим є найчастотніший варіант [6, с. 33].

У нашій статті зазначені вище методологічні положення застосовані для лінгвокогнітивного аналізу політичного концепту, представленого медійним наративом про протестний рух BLACK LIVES MATTER (BLM).

Результати дослідження та їх обговорення. За результатами аналізу змісту статей у ЗМІ обох країн, образ руху BLM-2020 упорядковано за подієвою онтологією, утворюваною сімома доменами (рис. 1).

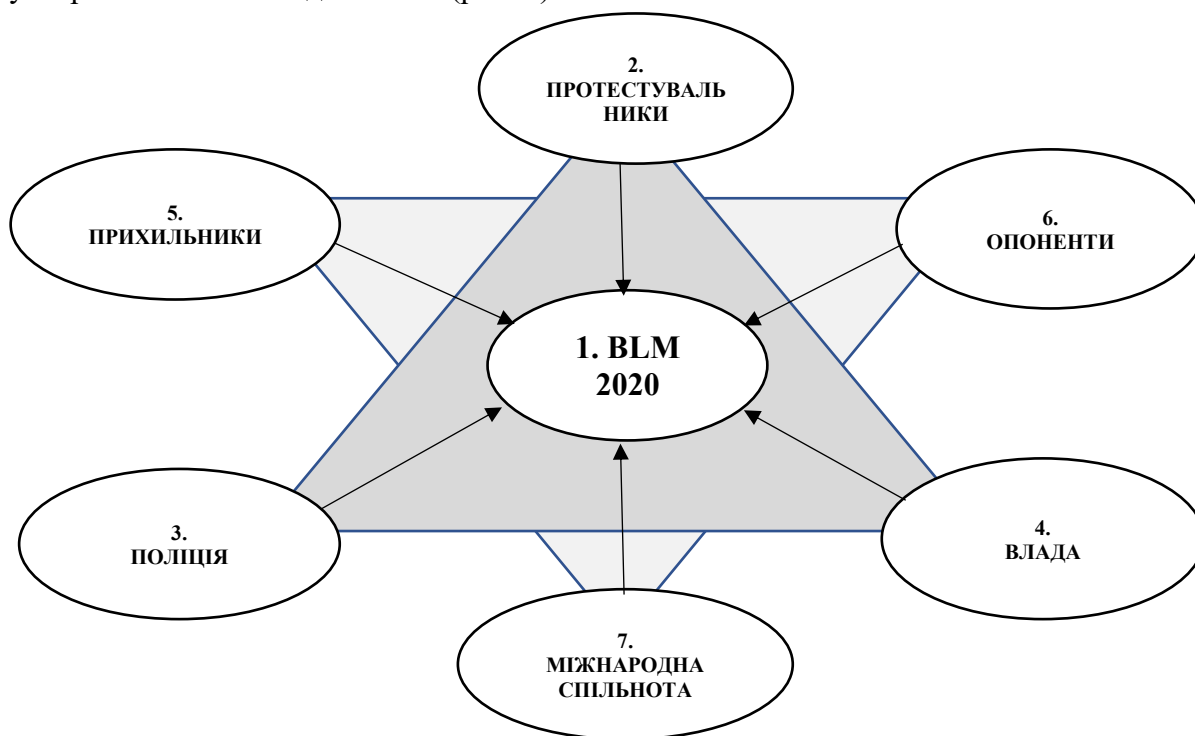

Рис. 1. Подієва концептуальна онтологія медійного образу BLM-2020

Домен (1) ПРОТЕСТНИЙ РУХ BLM містить інформацію про рух як такий – його історію та конкретні вияви у 2020 р. Домен (2) ПРОТЕСТУВАЛЬНИКИ – BLM містить інформацію про дії протестувальників під час демонстрацій у травні–червні 2020 р. У домені (3) ПОЛІЦІЯ – BLM зосереджено інформацію про дії поліції під час цих демонстрацій. Домен (4) ВЛАДА – BLM містить інформацію про ставлення американської влади до протестів та громадських заворушень. У доменах (5) ПРИХИЛЬНИКИ – BLM та (6) ОПОНЕНТИ – BLM представлено інформацію про прихильників та противників протестів відповідно. У домені (7) МІЖНАРОДНА СПІЛЬНОТА – BLM сконцентровано інформацію про ставлення міжнародної спільноти до протестного руху BLM-2020 у США.

Домен онтології містять парцели, які включають тематичні кванти.

Домен 1. ПРОТЕСТНИЙ РУХ BLM: 1.1. *Історія руху BLM* (загибель чорношкірих американців від рук поліції; смерть Трейвона Мартіна як передумова виникнення руху BLM); 1.2. *Національна організація BLM* (цілі організації; розвиток і діяльність організації; звинувачення організації у фінансовій непрозорості); 1.3. *Протестний рух у 2020 р.* (смерть Джорджа Флойда як поштовх до заворушень; расова дискримінація як причина протестів; розмах протестів; карантин сприяє розмахові протестів; протести під час пандемії загрожують поширенню коронавірусу).

Домен 2. ПРОТЕСТУВАЛЬНИКИ – BLM: 2.1. *Протестувальники* (расова і релігійна належність, фінансовий стан; захист поліції). 2.2. *Характер протестів* (мета протестів – за рівні права, проти расизму й деспотизму; мирні протести; насильницькі, руйнівні протести; їхня динаміка).

Домен 3. ПОЛІЦІЯ – BLM: 3.1. *Поліція проти протестувальників* (репресивні й невинуваті жорстокі дії поліції; побиття затриманих журналістів; поліція пояснює свої дії агресивністю протестувальників; поліція приховує деталі та виправдовує свої дії; звинувачення поліціантів і їхнє звільнення; поліція просить вибачення). 3.2. *Поліція – за порядок* (поліція несе збитки і втрати через протести; поліція захищає порядок; поліція підтримує протестувальників).

Домен 4. ВЛАДА – BLM: 4.1. *Влада проти протестувальників* (влада не сприяла усуненню расової нерівності; влада звинувачує протестувальників в агресивності; влада зневажає протестувальників; влада залякує протестувальників і придушує протести; влада вживає запобіжні заходи; влада захищає і фінансує поліцію). 4.2. *Влада – за протестувальників* (влада підтримує BLM; влада посилює закони про злочини на ґрунті ненависті; влада виплачує репарації жертвам расового насилля; влада засуджує дії поліції й обмежує її права). 4.3. *Протести і політика* (протести впливають на президентські вибори 2020; влада використовує протести для політичної агітації).

Домен 5. ПРИХИЛЬНИКИ – BLM: 5.1. *Верстви суспільства – BLM* (суспільство підтримує рух BLM; знаменитості та спортивні команди підтримують рух; корпорації та відомі бренди підтримують рух; компанії отримують популярність завдяки підтримці протестів; місцева влада підтримує протестувальників; школи підтримують рух BLM; ЗМІ підтримують рух). 5.2. *Несхвалення підтримки руху BLM* (засудження підтримки руху; нещирість підтримки руху; переслідування за його підтримку; судові рішення проти переслідувань за підтримку руху). 5.3. *Благодійність на підтримку руху BLM* (благодійна допомога руху BLM; непрозорість використання благодійної допомоги рухом BLM). 5.4. *Наслідки підтримки руху BLM* (визнання расової нерівності; руйнування пам'яток історії, асоційованих із расизмом; зміна назв, асоційованих із расизмом; перебудова музейних експозицій).

Домен 6. ОПОНЕНТИ – BLM: 6.1. *Верстви суспільства – BLM* (суспільство не підтримує рух і національну організацію BLM; шкільний округ Флориди проти руху BLM на територіях шкіл; корпорації та відомі бренди не підтримують рух). 6.2. *Агресія суспільства щодо протестів* (расистські групи погрожують протестувальникам і нападають на них).

Домен 7. МІЖНАРОДНА СПІЛЬНОТА – VLM: 7.1. *Британія – VLM* (народ Британії підтримує рух; проблема расизму є актуальною і для Британії; рух VLM сприяв зверненню до цієї проблеми; Британія вимагає від своїх журналістів у США збереження нейтралітету; принц Гаррі й Меган Маркл підтримують рух VLM; Британія проти знесення пам'ятників). 7.2. *Застосування британського обладнання поліцією США* (зроблене в Британії поліцейське обладнання застосовують неправомірно; британський уряд ставить під сумнів доцільність поставок обладнання для поліції США; припинення поставок визнано недоцільним). 7.3. *Франція – VLM* (Франція проти знесення пам'ятників; Франція підтримує рух). 7.4. *Нідерланди – VLM* (Нідерланди підтримують рух). 7.5. *Світ – VLM* (світ підтримує рух; руйнування пам'яток історії, асоційованих із расизмом, у різних країнах світу).

Відтворена концептуальна онтологія вможливило порівняння варіантів образу руху VLM в американській і британській пресі, яке проведено з урахуванням наявності зазначених інформаційних сегментів образу в кожному з варіантів, а також з урахуванням фактуальної проміантності цих сегментів.

Зважаючи на кількість дескрипцій, висвітлення подій, пов'язаних із протестним рухом VLM, мало більшу інтенсивність в американській, ніж у британській пресі (877 дескрипцій проти 644). Менша кількість статей в американських газетах – 34 проти 42 статей в британських медіа – компенсована тим, що ці статті є більшими за обсягом. У медіаджерелах обох країн образ руху VLM має змістову схожість: інформація в онтологіях образу розшаровується за ідентичними доменами, проте фактуальна проміантність цих доменів є дещо різною. В американській медійній версії образу протестного руху VLM-2020 темами *першого* плану є власне рух VLM (21,9 %, 29 статей), поліція (19,8 % від загальної кількості дескрипцій в американських ЗМІ, 24 статті) і протестувальники (19,1 %, 27 статей); темами *другого* плану є американська влада (17,3 %, 28 статей) та прихильники руху (16,6 %, 26 статей); темами *третього*, найменш акцентованого плану є опоненти руху (5,0 %, 13 статей) та ставлення до нього міжнародної громадськості (1,1 %, 3 статті). У британській медійній версії образу руху VLM-2020 на *першому* плані перебувають теми *протестувальники* (22,2 % від загальної кількості дескрипцій у британських ЗМІ, 29 статей) і *поліція* (21,9 %, 22 статті); на *другому* плані – теми *власне рух VLM* (19,2 %, 32 статті) та *його прихильники* (16,8 %, 28 статей); на *третьому* плані – теми *міжнародна спільнота* (8,1 %, 19 статей), *американська влада* (6,4 %, 17 статей) та *опоненти руху* (5,4 %, 11 статей).

Порівняння парцел і тематичних квантів у доменах онтології образу VLM-2020, створеного американськими і британськими ЗМІ, також виявляє відмінності в їхньому фактуальному акцентуванні.

У домені (1) **ПРОТЕСТНИЙ РУХ VLM** парцелами, представленими і в британських, і в американських ЗМІ, є *історія руху VLM та протестний рух у 2020 році*. Перша тема є периферійною, як і *національна організація VLM*, – тема, що трапляється лише в американській пресі. Центральною є парцела *протестний рух у 2020 р.* (14,3 % дескрипцій у 27 американських та 15,5 % дескрипцій у 29 британських статтях), причому спільними обговорюваними питаннями є розмах протестів, расова дискримінація як причина протестів та смерть Джорджа Флойда як передумова заворушень. Увага американських ЗМІ зосереджена на темах розмаху протестів та смерті Джорджа Флойда. Британські ЗМІ роблять акцент на расовій дискримінації як причині протестів. У газетах обох країн побічно представлена тема COVID-19. В американських джерелах зазначено, що карантин сприяє розмаху протестів, британські джерела зауважують: протести під час пандемії загрожують поширенню хвороби.

Домен (2) **ПРОТЕСТУВАЛЬНИКИ – VLM** має дві парцели – *протестувальники та характер протестів*. Перша тема *протестувальники* (їхня расова і релігійна належність, їхній фінансовий стан та захист ними поліції) наявна тільки в американській пресі. Спільною темою для американських і британських ЗМІ є *характер протестів* (17,6 %

дескрипцій у 26 американських та 22,2 % дескрипцій у 29 британських статтях). Американська преса зосереджена на темах мирних, насильницьких та руйнівних протестів, тоді як британська сфокусована на меті протестів – за рівні права та проти расизму й деспотизму.

У домені **(3) ПОЛІЦІЯ – BLM** як в американських, так і в британських ЗМІ представлено дві парцели: *поліція проти протестувальників* та *поліція – за порядок*. У газетах обох країн акцентована парцела *поліція проти протестувальників* (19,5 % дескрипцій у 24 американських та 21,6 % дескрипцій у 22 британських статтях). Спільні питання, обговорювані в межах цієї теми, – репресивні й невинувато жорстокі дії поліції, побиття і затримання журналістів, пояснення поліцією своїх дій агресивністю протестувальників, а також звинувачення поліціантів і їхнє звільнення. Американські ЗМІ звертають більшу увагу на репресивні й невинувато жорстокі дії поліції та на звинувачення поліціантів і їхнє звільнення з посад. Британські ЗМІ більшою мірою, ніж американські, сконцентровані на побитті й затриманні журналістів.

Парцели *влада проти протестувальників* та *влада – за протестувальників* у домені **(4) ВЛАДА – BLM** наявні і в американських, і в британських виданнях. Друга тема є другорядною, як і тема *протести і політика*, засвідчена лише в американській пресі. Домінантною парцелою є *влада проти протестувальників* (8,2 % дескрипцій у 23 американських та 5,9 % дескрипцій у 16 британських статтях). Спільними для американських і британських ЗМІ є теми несприяття влади усуненню расової нерівності, звинувачення протестувальників в агресивності та їх залякування і придушення протестів. Американська преса зсуває акцент на тему несприяття влади усуненню расової нерівності, британська преса більшою мірою наголошує на темі залякування владою протестувальників та придушення нею протестів.

Чотири парцели домену **(5) ПРИХИЛЬНИКИ – BLM: верстви суспільства – BLM, несхвалення підтримки руху, благодійність на підтримку руху BLM та наслідки підтримки руху BLM**, – наявні в газетах і США, і Британії, де найбільшу проміантність має парцела *верстви суспільства – BLM* (14,2 % дескрипцій у 25 американських і 10,4 % дескрипцій у 24 британських статтях). Спільними для газет обох країн є тема *підтримка руху BLM суспільством у цілому, корпораціями, відомими брендами та ЗМІ*. Американські видання приділяють більше уваги підтримці руху суспільством загалом та його верствами, увага ж британських ЗМІ зосереджена на темі підтримки руху пресою.

Домен **(6) ОПОНЕНТИ – BLM** представлений у медійних джерелах обох країн темами *верстви суспільства, які не підтримують BLM та агресія суспільства щодо протестів*. Парцела *верстви суспільства – BLM* (3,6 % дескрипцій у 12 американських та 3,5 % дескрипцій у 9 британських статтях) є в обох випадках центральною. Тема *агресії суспільства щодо протестів* залишається периферійною.

Домен **(7) МІЖНАРОДНА ГРОМАДА – BLM**, що має найменше збігів в американських і британських ЗМІ, містить п'ять парцел. Із них спільними є дві: *світ – BLM* та *Франція – BLM*. Стосовно ставлення світу до руху *BLM*, американська преса демонструє підтримку руху, а британська – несхвалення руйнування історичних пам'яток, асоційованих із расизмом. У британській пресі представлено достатньо акцентовані парцели *Британія – BLM: підтримка руху* (3,4 % дескрипцій в 11 британських статтях) та *застосування британського обладнання поліцією США* (3,3 % дескрипцій в одній статті). В американській пресі побіжно згадана тема *Нідерланди – BLM* (підтримка руху).

Отже, варіанти образу протестного руху *BLM*, створювані американськими та британськими ЗМІ, є консонантними, суголосними, тобто медіа обох країн не мають суттєвих розбіжностей у змістовій інтерпретації події. Ця тенденція поширена й на емотивну інтерпретацію, трансльовану вербальними засобами.

Вербальні репрезентації тем, які конституують образ протестного руху *BLM*, містять лексику з нейтральними /0/, негативними /-/ і позитивними /+/ конотаціями, що вможливають надання оцінки актантові. Наприклад, ПОЛІЦІЯ: /-/ V *shoot, kill, arrest*,

beat with batons, hit with batons and fists, push, threaten, etc.; **N** *racist cops, blunt force, violence, law enforcement, cruelty, etc.*; **Adj** *aggressive, hypocritical, fatal, etc.*; **+/- V** *save lives, deal with public outcry, prevent threats of violence by armed groups, defend the force's actions, etc.*; **N** *incidents of tolerance*; **/0/ V** *carry shields, wear knee pads, equipped with assault rifles, dominate the streets, etc.* Найвність в актанта різнопланових оцінок дає змогу визначити його загальну оцінку як комплексну – за переважанням лексики на позначення двох основних оцінних параметрів, один із яких первинний, а інший – вторинний, як-от: «негативно-позитивний» (переважно позитивний із часткою негативного).

В американських і британських ЗМІ комплексні оцінки актантів збігаються: власне рух BLM, протестувальники і прихильники руху мають негативно-позитивну оцінку; поліція, влада й опоненти руху оцінені позитивно-негативно; міжнародну громаду схарактеризовано позитивно-нейтрально. Амбівалентність оцінки тематичних фокусів медійного образу BLM-2020 є вербальною проєкцією неоднозначності протестів, у яких боротьбу за соціальну рівність супроводжували руйнування і репресії.

Висновки. Політичний наратив – чітка й проста для сприйняття вербальна інтерпретація політичного явища, надана наратором з метою формування громадської думки. Різновидом політичного наративу є протестний наратив, що набуває сили в сучасному світі. Протестні наративи мають трансляторів (соціальні мережі) та інтерпретаторів (традиційні ЗМІ), які використовують стратегію конфронтації і тактику звинувачення опонентів для впливу на громадську думку. У нашій статті проаналізовано надану в американських і британських ЗМІ інтерпретацію антирасистського протестного руху Black Lives Matter, що зародився в Сполучених Штатах Америки у 2012 році й досяг свого піку під час протестів улітку 2020 року, коли потужні страйки поширилися не лише Америкою, а й усім світом.

Задля з'ясування особливостей медійного образу руху BLM як ментального (інформаційного) конструкта застосовано новітню лінгвокогнітивну методологію моделювання концептуальних онтологій, розроблену в семантиці лінгвальних мереж. Медійний образ протестного руху BLM представлено як подієву онтологію, домени якої визначені за актантами події. Домени членовано на парцели, а парцели – на тематичні кванти. Застосування концептуальної онтології образу руху BLM до корпусів даних, отриманих з американських і британських ЗМІ, дає змогу впорядкувати ці свідчення в кожному з корпусів, визначити ступінь акцентування певних змістових компонентів образу руху BLM та порівняти варіанти цього образу, створені різними нараторами. За результатами дослідження, варіанти медійного образу протестного руху BLM, що репрезентовані в американських і британських ЗМІ, виявилися схожими, консонантними за фактуальною та оцінною проміантністю тематичних фокусів. У цьому плані наше дослідження є складником ширшого дослідницького проєкту, спрямованого на порівняння варіантів концептуальних онтологій того самого політичного образу, які не тільки схожі, а й відмінні, дисонантні, а також варіантів образу, що є проміжними, тяжіючи до різних полюсів. Прикладною цариною такого проєкту є політична аналітика, необхідна для визначення суспільної думки й ухвалення владою відповідних рішень.

Список використаної літератури

1. Беспалова Ю. М. Нарратив в социологии: возможности изучения. *Материалы XVII Международной конференции памяти профессора Л. Н. Когана. «Культура, личность, общество в современном мире: Методология, опыт эмпирического исследования»*. Екатеринбург, 2014. С. 29–38.
2. Богомолов О. В. Имена революции: дискурс Арабской весны : монография. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2018. 380 с.
3. Васильченко В. В. Феномен политического протеста: сущность, традиции и инновации. *Вестник Московского гос. областного ун-та. Серия: История и политические науки*. 2015. № 2. С. 12–219.
4. Ермолаева Е. Н. Концепт CONFLICT и его объективация в лексико-семантическом пространстве современного английского языка : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Иркутский гос. лингв. ун-т. Иркутск, 2005. 212 с.
5. Жаботинская С. А. Имя как текст: концептуальная сеть лексического значения (анализ имени эмоции). *Когниция, коммуникация, дискурс*. 2013. № 6. С. 47–76.

6. Жаботинская С. А. Нарративные политические концепты: методика лингвокогнитивного анализа. *Концепты и контрасты* / ред. Н. В. Петлюченко. Одесса : изд. дом «Гельветика», 2017. С. 30–40.
7. Жаботинская С. А. Генеративизм, когнитивизм и семантика лингвальных сетей. *Doctrina multiplex, veritas una. Учень багато, істина одна: зб. до ювілею Ізабелли Рафаїлівни Буніятової* / Київський ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. С. 99–141.
8. Жаботинская С. А. Нарративный мультимедийный концепт: алгоритм анализа (на материале интернет-мемов о COVID-19). *Когниция, коммуникация, дискурс*. 2020. Вып. 20. С. 92–117.
9. Жаботинська С. А. Типи онтологій для нарративних концептів (на прикладі медійного нарративного концепту COVID-19). *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Виклики та парадокси соціальної взаємодії в постмодерному світі: лінгвістичні та психологічні аспекти»*. Луцьк, 2021. С. 17–21.
10. Палитай И. С. Средства массовой коммуникации как фактор формирования образа страны. *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2018. № 41. С. 151–158.
11. Почепцов Г. Г. Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації. Київ : Спадщина, 2012. 464 с.
12. Почепцов Г. Г. Нарративные войны на постсоветском пространстве: Беларусь, Украина, Россия. Часть первая. *Украина криминальная*. 10.09.2020. URL : <https://cripo.com.ua/opinion/narrativnye-voyny-na-postsovetskom-prostranstve-kak-rossiya-atakuet-belarus-i-ukrainu/>.
13. Сабитов М. Р. Политический протест: теоретические проблемы дефиниции и типология. *Современные исследования социальных проблем*. 2012. № 9(17). URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/politicheskiy-protest-teoreticheskie-problemy-definititsii-i-tipologiya>.
14. Фролова І. Є. Стратегія конфронтації в англomовному дискурсі : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. 344 с.
15. Чудинов А. П. Метафорическая мозаика в современной политической коммуникации : [монография]. Екатеринбург : Уральский гос. пед. ун-т, 2003. 248 с.
16. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса : монография. Волгоград : Перемена, 2000. 367 с.
17. Шейгал Е. И. Многоликий нарратив. *Политическая лингвистика*. 2007. № 22(2). С. 86–93.
18. Шейгал Е. И. Агональность в коммуникации: структура понятия. *Вестник Челябинского ун-та. Филология. Искусствоведение*. 2009. Вып. 36. С. 145–148.
19. Boyle D. In search of a political narrative. *Libertator*. August 2005. URL : <https://david-boyle.co.uk/?s=In+search+of+a+political+narrative>.
20. Herman D. Basic elements of narrative : [monograph]. Malden, MA : Wiley-Blackwell, 2009. 272 p.
21. Herrmann R. K. Perception and Image Theory in international relations. *The Oxford handbook of political psychology*. 2nd ed. / L. Huddy, D. O. Sears, and J. Levy (eds). New York : Oxford University Press, 2013. P. 334–363.
22. Loya L., McLeod D. Social protest. *Oxford Bibliographies*. 28.10.2020. URL : <https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199756841/obo-9780199756841-0005.xml>.
23. McKenzie-Mohr S., LaFrance M. N. Narrative resistance in social work research and practice: Counter-storying in the pursuit of social justice. *Qualitative Social Work*. 2017. No 16(2). P. 189–205.
24. McLeod D. M. News coverage and social protest: How the media's protest paradigm exacerbates social conflict. *Journal of Dispute Resolution*. 2007. No 1. P. 185–194.
25. Patterson M., Monroe K. R. Narrative in political science. *Annual Review of Political Science*. 1998. Vol. 1. P. 315–331.
26. Prince G. Narratology: the form and functioning of narrative : [monograph]. Hague : Mouton, 1982. 191 p.
27. Ryan M. L., Thon J. N. Storyworlds across media: Toward a media-conscious narratology : [monograph]. Lincoln : University of Nebraska Press, 2014. 363 p.
28. Sowa J. F. Building, sharing, and merging ontologies. 2001. URL : <http://www.jfsowa.com/ontology/ontoshar.htm>.
29. Zhabotyńska S., Velivchenko V. New media and strategic narratives: the Dutch referendum on Ukraine–EU Association Agreement in Ukrainian and Russian Internet blogs. *European Security*. 2019. No. 28(3). P. 360–381.
30. Zvavitch P. How the media makes protests matter. *Contexts. Sociology for the Public*. March 30, 2017. URL : <https://contexts.org/articles/how-the-media-makes-protests-matter/>.

References

1. Bepalova, Y. M. (2014). Narrativ v sotsiologii: vozmozhnosti izucheniya [Narrative in sociology: perspectives of the study]. In: *Materialy XVII Mezhdunarodnoy konferentsii pamyati professora L. N. Kogana "Kul'tura, lichnost', obshchestvo v sovremennom mire: Metodologiya, opyt empiricheskogo issledovaniya"* [Proceedings of the 17th International conference in memoria of prof. L. N. Kogan "Culture, individual, and society in the modern world: An empirical study"]. Yekaterinburg, 29–38 (in Russ.).
2. Bohomolov, O. V. (2018). *Imena revoliutsii: dyskurs Arabskoi vesny* [Names of the revolution: Discourse of the Arab Spring]. Kyiv: Vydavnychi dim Dmytra Buraho, 380 (in Ukr.).

3. Vasil'chenko, V. V. (2015). Fenomen politicheskogo protesta: sushchnost', traditsii i innovatsii [Phenomenon of political protest: content, traditions, and innovations]. In: *Vestnik Moskovskogo gos. oblastnogo un-ta. Seriya: Istoriya i politicheskiye nauki* [Messenger of Moscow Region State University], 2, 212–219 (in Russ.).
4. Yermolayeva, E. N. (2005). Kontsept CONFLICT i yego ob'yektivatsiya v leksiko-semanticheskom prostranstve sovremennogo angliyskogo yazyka [The concept CONFLICT and its manifestation in the lexical-semantic space of modern English]. PhD dissertation (Germanic languages). Irkutsk, 212 (in Russ.).
5. Zhabotynskaya, S. A. (2013). Imya kak tekst: kontseptual'naya set' leksicheskogo znacheniya (analiz imeni emotsii) [Name as a text: Conceptual network of lexical meaning: analysis of the name of emotion]. *Kognitsiya, kommunikatsiya, diskurs* [Cognition, Communication, Discourse]. 6, 47–76 (in Russ.).
6. Zhabotynskaya, S. A. (2017). Narrativnyye politicheskiye kontsepty: metodika lingvokognitivnogo analiza [Narrative political concepts: A methodology of cognitive linguistic analysis]. In: N. V. Petlyuchenko (ed.). *Kontsepty i kontrasty* [Concepts and contrasts]. Odesa: Gel'vetika, 30–40 (in Russ.).
7. Zhabotynskaya, S. A. (2018). Generativizm, kognitivizm i Semantika lingval'nykh setey [Generative linguistics, cognitive linguistics, and semantics of lingual networks]. In: S. A. Karpylovska (ed.). *Doctrina multiplex, veritas una*. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv University, 99–141 (in Russ.).
8. Zhabotynskaya, S. A. (2020). Narrativnyy mul'timediyny kontsept: algoritm analiza (na materiale internet-memov o COVID-19) [Narrative multimedia concept: An algorithm of the analysis]. In: *Kognitsiya, kommunikatsiya, diskurs* [Cognition, Communication, Discourse]. 20, 92–117 (in Russ.).
9. Zhabotynskaya, S. A. (2021). Typy ontolohii dlia naratyvnykh kontseptiv (na prykladi mediinoho naratyvnoho kontseptu COVID-19) [Types of ontologies for narrative concepts (the media narrative concept COVID-19)]. In: *Materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Vyklyky ta paradoksy sotsialnoi vzaemodii v postmodernomu sviti: linhvistychni ta psykholohichni aspekty»* [Proceedings of the 2nd International conference «Challenges and paradoxes of social interaction in the post-modern world: linguistic and psychological aspects»]. Luts'k, 17–21 (in Ukr.).
10. Palitay, I. S. (2018). Sredstva massovoy kommunikatsii kak faktor formirovaniya obraza strany [The means of mass communication as a factor of making the country's image]. *Vestnik Tomskogo gos. un-ta. Filosofiya. Sotsiologiya. Politologiya* [Messenger of Tomsk State University. Philosophy. Sociology. Political Studies]. 41, 151–158 (in Russ.).
11. Pocheptsov, H. H. (2012). Vid Facebooky i hlamuru do Wikileaks: mediakommunikatsii [From Facebook and glamour to Wikileaks: mediacomunications]. Kyiv: Spadshchyna, 464 (in Ukr.).
12. Pocheptsov, G. G. (2020). Narrativnyye voyny na postsovetskom prostranstve: Belarus', Ukraina, Rossiya. Chast' pervaya [Narrative wars in the post-Soviet space: Belorussia, Ukraine, Russia. Part One]. In: *Ukraina kriminal'naya* [Criminal Ukraine], September 10. Available at: <https://cripo.com.ua/opinion/narrativnyeyvojny-na-postsovetskom-prostranstve-kak-rossiya-atakuet-belarus-i-ukrainu/> (in Russ.).
13. Sabitov, M. R. (2012). Politicheskii protest: teoreticheskiye problemy, definitsii i tipologiya [Political protest: theoretical problems, definitions, and typology]. In: *Sovremennyye issledovaniya sotsial'nykh problem* [Contemporary Studies of Societal Problems]. 9 (17). Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/politicheskiiy-protest-teoreticheskie-problemy-definitsii-i-tipologiya> (in Russ.).
14. Frolova, I. Ye. (2009). Stratehiia konfrontatsii v anhlomovnomu dyskursi [Confrontation strategy in the English-language discourse]: monohrafiia. Kharkiv: V. N. Karazin University of Kharkiv, 344 (in Ukr.).
15. Chudinov, A. P. (2003). Metaforicheskaya mozaika v sovremennoy politicheskoy kommunikatsii [Metaphorical mosaics in the modern political communication]. Yekaterinburg: Ural'skiy State Pedagogical University, 248 (in Russ.).
16. Sheygal, E. I. (2000). Semiotika politicheskogo diskursa [Semiotics of political discourse]. Volgograd: Peremena, 367 (in Russ.).
17. Sheygal, E. I. (2007). Mnogolikiy narrativ [Muliti-faceted narrative]. In: *Politicheskaya lingvistika* [Political Linguistics]. 22 (2), 86–93 (in Russ.).
18. Sheygal, E. I. (2009). Agonal'nost' v kommunikatsii: struktura ponyatiya [Agonalism in communication: structure of the concept]. In: *Vestnik Chelyabinskogo un-ta. Filologiya. Iskusstvovedeniye* [Messenger of Chelyabinsk University. Philology. Art History]. 36, 145–148 (in Russ.).
19. Boyle, D. (2005). In search of a political narrative. In: *Libertator*. August. Available at: <https://david-boyle.co.uk/?s=In+search+of+a+political+narrative> (in Engl.).
20. Herman, D. (2009). *Basic elements of narrative*. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 272 (in Engl.).
21. Herrmann, R. K. (2013). Perception and Image Theory in international relations. In: L. Huddy, D. O. Sears & J. Levy (eds). In: *The Oxford handbook of political psychology*. 2nd ed. New York: Oxford University Press, 334–363 (in Engl.).
22. Loya, L. & McLeod, D. (2020). Social protest. In: *Oxford Bibliographies*. October 28. Available at: <https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199756841/obo-9780199756841-0005.xml> (in Engl.).
23. McKenzie-Mohr, S. & Lafrance, M. N. (2017). Narrative resistance in social work research and practice: Counter-storying in the pursuit of social justice. In: *Qualitative Social Work*. 16(2), 189–205 (in Engl.).
24. McLeod, D. M. (2007). News coverage and social protest: How the media's protest paradigm exacerbates social conflict. In: *Journal of Dispute Resolution*. 1, 185–194 (in Engl.).

25. Patterson, M. & Monroe, K. R. (1998). Narrative in political science. In: *Annual Review of Political Science*. 1, 315–331 (in Engl.).
26. Prince, G. (1982). *Narratology: the form and functioning of narrative*. Hague: Mouton, 191 (in Engl.).
27. Ryan, M. L. & Thon, J. N. (2014). *Storyworlds across media: Toward a media-conscious narratology*. Lincoln: University of Nebraska Press, 363 (in Engl.).
28. Sowa, J. F. (2001). Building, sharing, and merging ontologies. Available at: <http://www.jfsowa.com/ontology/ontoshar.htm> (in Engl.).
29. Zhabotynska, S. & Velivchenko, V. (2019). New media and strategic narratives: the Dutch referendum on Ukraine–EU Association Agreement in Ukrainian and Russian Internet blogs. In: *European Security*. 28(3), 360–381 (in Engl.).
30. Zvavitch, P. (2017). How the media makes protests matter. In: *Contexts. Sociology for the Public*. March 30. Available at: <https://contexts.org/articles/how-the-media-makes-protests-matter/> (in Engl.).

**«BLACK LIVES MATTER – 2020» PROTEST NARRATIVE
IN AMERICAN AND BRITISH MEDIA:
A COGNITIVE LINGUISTIC DIMENSION**

*Svitlana Zhabotynska, Doctor of Philology, Professor
of the Department of English Philology and Methods of Teaching English,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy (Cherkasy, Ukraine)*
e-mail: saz9@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9841-6335>

*Kateyrna Shaposhnyk, MA in Philology (English and German),
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy (Cherkasy, Ukraine)*
e-mail: katyashaposhnik07@gmail.com

Abstract. Introduction. *This study, done at the intersection of cognitive, political and media linguistic vistas, considers a narrative image of «Black Lives Matter» (BLM) anti-racist movement whose powerful protests swept through America and the world in 2020. These protests were widely discussed in traditional media, where they obtained interpretations specified according to the narrator’s socio-political bias. In our study, the two narrators are American and British mainstream media, with the discussion focus being the content of their articles that describe the BLM–2020 protests. It was hypothesized that that their portrayal in American and British media yields two versions of one and the same political image. The latter varies along some established parameters, and the divergencies in variations help to define the image versions as consonant or dissonant. Such definition has practical implications for political analysis and practices. To provide the comparison of media images, this study proposes a new methodology grounded on the findings of cognitive linguistics.*

Data and method. *The data sets, dated June 2020 – April 2021, include (a) 877 textual descriptions of BLM-2020 from 34 articles published by the centrist American newspapers «The New York Times» and «USA Today», and (b) 644 analogous descriptions from 42 articles published by the British centrist newspapers «The Guardian» and «The Observer». The overall information available in the descriptions was analyzed as an image whose conceptual ontology is an event matrix structured by hierarchical thematic chunks – those of domains, parcels, and thematic quanta. The two versions of the BLM-2020 media image may vary with regard to (i) the presence of some parcels and their thematic quanta; (ii) the factual salience of thematic chunks (shown by the number of their descriptions), which demonstrates importance of the topic for the narrator; (iii) the chunk’s emotive value, which exposes the narrator’s bias.*

Results and discussion. *The conceptual ontology of the BLM-2020 media image includes seven domains: (1) BLM MOVEMENT, (2) PROTESTERS – BLM, (3) POLICE – BLM, (4) GOVERNMENT – BLM, (5) SUPPORTERS – BLM, (6) OPPONENTS – BLM, and (7) INTERNATIONAL COMMUNITY – BLM. Each domain has parcels with the respective thematic quanta. The American and British versions of the BLM-2020 media image vary in the domains’ factual salience. For the American media, the salience of topics is: the first-plan – BLM movement, police, and protestors; the second-plan – American government and BLM supporters; the third-plan – BLM opponents, and international community. For the British media, the topics’ salience is: the first-plan – protestors and police; the second-plan – BLM movement and its supporters; the third-plan – international community, American government, and BLM opponents. Similar variations are exhibited by domains’ parcels and their thematic quanta. Emotively, the American and British versions of the BLM-2020 media image demonstrate similarity: their principal*

constituents are assessed as negatively-positive (the BLM movement, protestors, and their supporters) and positively-negative (the police, government, and BLM opponents). Ambivalence of assessment is a verbal projection of the ambiguity of BLM protests in which the struggle for social equality was accompanied by protestors' aggression and police repressions.

Conclusion. *The American and British versions of the BLM-2020 media image turn out to be consonant. The conducted study has revealed the shared and differential features of this consonance.*

Key words: *protest, media narrative, narrative image, image versions, conceptual ontology, Black Lives Matter 2020, American and British media.*

Надійшла до редакції 18.02.22

Прийнято до друку 20.04.22